

1 Přílohy

1.1 Příloha č. 1

TŘEŠŇÁK, Petr. Právo zůstat doma: Podtitulek: Co nám říká právě probíhající soudní spor o domácí porody. *Respekt*. 17.1.2011, roč. 22, č. 3, s. 16.

Právo zůstat doma

Poprvé v české historii stojí před soudem porodní asistentka kvůli své účasti u domácího porodu. Ivaně Königsmarkové hrozí až čtyřleté vězení za asistenci u porodu, z něž vzešlo dítě s poškozeným mozem.

Zda asistentka skutečně profesně selhala, nechme rozhodnout soud, kauza je ostatně zajímavá i bez rozsudku. Ukazuje nejen to, že domácí porody jsou rizikové, jak nyní s oblibou připomínají lékaři. Připomíná také, že to jsou právě porodníci a gynekologové, kdo u nás léta ignoruje volání nezanedbatelné části rodiček po změně přístupu v nemocnicích. Právě tato neústupnost činí z domácího porodu pro část žen jedinou přijatelnou alternativu, jak přivést na svět dítě.

Léčba statistikou

V domácím prostředí se v Česku plánovaně narodí stovky dětí ročně, ne všechny matky ovšem považují takovou variantu za ideální. I s maximální zodpovědností a účastí zkušené asistentky prostě platí, že pro velmi malou část nepředvídatelných porodních komplikací je rozhodně lepší mít v zádech vybavenou nemocnici než narychlo vytáčet sanitku. Průšvih se může stát – a rozhodnout se pro domácí porod by mělo znamenat toto riziko přijmout.

Lékařům se ovšem z tématu rizika a nebezpečí podařilo udělat ústřední, takřka jediné téma českého porodnictví.

Na světové poměry mimořádně nízká porodní úmrtnost, kterou české statistiky z porodnic vykazují, slouží gynekologům jako argument proti jakékoli kritice, jakékoli alternativě, tvoří páteř pocitu nadřazenosti a vševědouceho lékaře, který na vlastní kůži v českých porodnicích zažily tisíce mladých matek. Minimalizovat riziko úmrtí je jistě žádoucí a doktorům za to patří dík, ale neměli by přehlížet, že během cesty k oslnivým statistikám se jim zjevně podařilo stvořit rizika jiná.

Nerespektování rodičky, nedostatek intimity, stres a napětí, zbytečné a neopodstatněné řízení

porodu umělými zásahy, všechny tyto typické nešvary českých porodnic dokážou z porodu dodnes udělat nejen nepříjemný zážitek, ale i slušné trauma. Kolik žen odchází z porodnice s vnuceným pocitem nesvéprávnosti a podlomenou důvěrou vůči svým mateřským instinktům, už ovšem nikdo neměří. Část z nich se do porodnice nechce vrátit a své druhé, třetí dítě rodí raději doma. Někdy to považují za nejlepší možnost, jindy za tu nejméně špatnou. Porodnic nebo konkrétních lékařů, kteří by respektovali přání po přirozeném porodu, u nás najdeme zoufale málo a vzniku alternativních center lékaři z obav před konkurencí už léta úspěšně brání, takže není příliš z čeho vybírat. Nesmiřitelné odmítání domácích porodů, kterému aktuální neštěstí jistě dodá argumenty, je od lékařů velmi krátkozrakým vztekáním podnikatele, který nadává na konkurenci, místo aby se snažil zlepšit své služby a zákazníky si udržet. Ostatně – příznačné je, že Ivanu Königsmarkovou nežaluje rodina postiženého dítěte, ale podolská porodnice za asistence ministerstva zdravotnictví.

Zákopová válka

Namísto prodlužování nesmyslné zákopové války, kterou čeští porodníci vyhlásili asistentkám a jejich klientkám, by stálo za to položit si jednu nelehkou otázku: Není náhodou úkolem zdravotníka asistovat klientovi v jeho (poučeném) rozhodnutí, a ne mu tvrdě vnucovat své vlastní? Domácí porody se lékařům nemusejí líbit, ale volit riskantnější variantu kvůli jiným nezpochybnitelným benefitům, které přinášejí, je přirozeným právem člověka. Ostatně právo rodit doma v prosinci potvrdil i Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku, když přikl slušné odškodné (asi 30 tisíc korun) maďarské ženě, která chtěla přivést na svět dítě v domácím prostředí, ale nepodařilo se jí sehnat zdravotní asistenci (současná pravidla v Maďarsku to doktorům i asistentkám de facto zakazují). Precedentní rozsudek je zajímavý i pro nás – každý pokus dostat domácí porody ze hry bude teď mnohem těžší.

PETR TŘEŠŇÁK

1.2 Příloha č. 2

DOLEŽAL, Jiří X. NEROŇTE DOMA!: Podtitulek: Americká vědecká studie: Domácí porody jsou pro novorozence rizikové. *Reflex*. 15.7.2010, roč. 21, č. 28, s. 34.

NEROŇTE DOMA!

Reprezentativní studie domácích porodů ukazuje, že rození doma je HRUBOU NEZODPOVĚDNOSTÍ, která kvůli pohodlí matky zásadním způsobem zvyšuje rizika pro novorozené dítě. Každá matka, jež v Česku plánuje nesmysl jako domácí porod, by ale měla vědět, že pokud se při tom novorozenci něco špatného stane, půjdou rodiče sedět.

KDYŽ JSEM PŘED ROKEM udělal ostře konfrontační rozhovor s neznámější českou propagátorkou domácích porodů, sesypal se na mě déšť dopisů, že jsem hulvát, idiot a že domácí porody jsou dobrou alternativou českým porodnicím.

Podle mého názoru je nesmyslnost domácích porodů zjevná i pro laika. Jakýkoliv proces, při kterém může dojít ke zdravotním komplikacím, přece musí být bezpečnější, pokud se odehraje v bezprostředním dosahu všech lékařských přístrojů určených k ožívování a přístrojovému dýchání. Když při domácím porodu, u něhož je přítomna pouze porodní asistentka, ale chybí lékař a resuscitační přístroje, selže dýchání nebo srdce, musí se nejprve novorozenec dopravit do špitálu, kde ho můžou začít ožívovat s pomocí přístrojů třeba až po patnácti či dvaceti minutách. Dřív se to do nemocnice od domácího porodu prostě nestihne. Přesto v Česku existuje několik nadšených propagátorek plánovaných domácích porodů. Předvádějí se v ženských časopisech, v nichž stavějí vzdušné zámky o bezproblémovosti domácího rození, a důsledně nevedou žádné statistiky doma plánovaných porodů (které bohužel nevede ani příslušné ministerstvo), takže není snadné jim jejich bludy vyvracet. Tyto aktivistky a porodní asistentky, jež mnohdy pravděpodobně trpí komplexem, že nevystudovaly medicínu, vytvářejí takový veřejný tlak ve prospěch domácích porodů, že se z nich stává jakási alternativní móda. A to přesto, že při domácím porodu, při kterém asistovala naše nejhlásitější domorodička Ivana Königsmarková, došlo k přidušení novorozence. Dítě nebylo při výpadku dechu včas rozdýcháno a bude mít celoživotně těžce poškozený mozek.

STUDIE EXISTUJE

Nyní britský deník The Guardian otiskl výsledky studie domácích porodů, jež je opravdu nepřekvapující. Publikoval ji American Journal of Obstetrics and Gynecology a výzkum

porovnával výsledky 342 056 plánovaných domácích porodů a 207 551 plánovaných nemocničních porodů v Evropě i USA. V úplnosti potvrdil všechno, co napadne duševně zdravého laika, když se nad domácím rozením zamyslí. Ano, i podle vědecké studie je takové rození sice pohodlnější pro matku (nemusí do špitálu, mezi cizí lidi atd.), ale zato přináší výrazně zvýšené riziko pro novorozence.

Je samozřejmé, že pro odbornou veřejnost nepředstavuje studie nic zásadně nového. Česká gynekologická a porodnická společnost ve svém odborném stanovisku jednoznačně říká:

"Mnohaleté snahy o propagaci vedení porodů v domácnosti vedené některými soukromými porodními asistentkami a laickými společnostmi jsou negativním jevem, který by mohl vést ke zvýšení komplikací, k nárůstu mateřské i novorozenecké nemocnosti i úmrtnosti. Argumentace zahraničními zkušenostmi je lichá – všechny země tolerující domácí porody vykazují horší výsledky perinatální péče než Česká republika, navzdory tomu, že doma probíhají pouze porody, kde je očekáván fyziologický průběh. Porody v domácnosti přinášejí zbytečná rizika jak pro matku, tak pro plod a nemohou vyvážit pochybné výhody domácího prostředí. ČGPS označila plánovaný porod mimo zdravotnické zařízení za postup v rozporu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy, to jest non lege artis." Studie však dává zcela zásadní nástroj proti aktivistkám, protože vychází ne pouze z postojů lékařů (jež domorodičky vždy označí jako neobjektivně zaujaté), ale z tvrdých a otřesných dat o poškozených dětech z domácích porodů.

Ve chvíli, kdy jsem se o studii dozvěděl, obrátil jsem se na ministerstvo zdravotnictví, jak to vidí s budoucností domácích porodů: "Vedení porodu je v České republice považováno za poskytování zdravotní péče, která je poskytována ve zdravotnickém zařízení, ovšem český právní řád porody doma v současné době nezakazuje, vůbec se k nim nevyjadřuje. Pokud jde o vedení porodů v domácím prostředí, není v prioritách ministerstva tuto oblast rozvíjet."

ZAHRANIČNÍ ZKUŠENOST

Doktor Aleš Novotný působí třicet let jako porodník v Německu a české boje o domácí porody mu připadají trochu směšné — západní Evropa vlnou módních porodů doma prošla již před lety a už ji má úspěšně za sebou. V osmdesátých letech minulého století, kdy doktor Novotný začínal jako porodník, se prý nejprve z přirozených porodů stala úplná ideologie, kterou si chtěli lékaři vzájemně odlákat pacientky. V průběhu dvaceti let se situace naprosto proměnila. Dnes se mezi lékaři dobře ví, že poškození pánevního dna, a především močová inkontinence mohou potkat doslova jakoukoliv ženu, jež normálně rodí, a to kdekoliv – každý jednotlivý vaginální porod zvyšuje riziko inkontinence o padesát procent. Dnes se předpokládá, že z pěti šedesátiletých žen, které rodily vaginálně, jsou zhruba čtyři inkontinentní.

Přesně se to neví, protože ženy o tom ještě dnes nechtějí příliš otevřeně mluvit. A tak v Německu nakonec došlo k tomu, že mnohé těhotné dnes vyžadují od samého začátku těhotenství plánovaně

císařský řez. Což je přesně opačný pól spektra k domácím porodům. Nejzdravější novorozence má dnes Itálie, částečně i proto, že tam představují řezy asi čtyřicet procent příchodů dětí na svět. Skandinávie a Nizozemsko pomalu odpadají, protože jsou tam domácí porody časté. Riziko úmrtnosti ženy je při císařském řezu dvakrát až třikrát nižší než při vaginálním porodu. "Kdyby dnes na Západě na celém porodu nevisel ten obrovský ocas psychologizace a humanizace a šlo skutečně o čistou medicínu, měli bychom devadesát pět procent primárních řezů, ty nejlepší děti a ty nejzdravější matky. A k tomu pět procent neplánovaných domácích porodů, kdy si žena stačí tak akorát lehnout, dvakrát zakucká a je to. Asistuje a dítě osuší manžel, matka nebo sousedka, v nejhorším případě udýchaný doktor nebo i sanitář ze záchranky, a pak jsou všichni hrdinové," říká nakonec doktor.

TOLIK AKTIVISTKY

Shodou okolností mám jednu známou, která se ve svých čtyřiceti letech, a proto, že je bezdětná, začala zajímat o domácí porody a propagovat je. Požádal jsem ji o komentář ke studii – co aktivistka řekne na tvrdá data? "Stejně je to všechno jen mocenský boj. Studie, co platí Unie porodních asistentek, jsou pro domácí porod, studie, co platí Unie gynekologů, zase pro nemocniční. Já ale nejsem zastánkyně domácích porodů. Já jsem zastánkyně přirozeného porodu. Mám za to, že medicína přeceňuje tělo a naprosto zanedbává psychologické potřeby matky a dítěte. Žena, která má konkrétní představu nejen o fyzickém, ale i o budoucím duševním zdraví svého dítěte, je pak vlastně dotlačena rodit doma. Domácí porody jsou minoritní záležitost, výzkumy kolem nich jsou sporné a můžeme se o ně hádat až do konce života. Není to totiž debata na základě argumentů, ale emocí. Problém je to, že lékaři asi nevědomě nebo z arogance moci a převahy vědeckého materialismu škodí dětem. Ty říkáš, že dítě se při domácím porodu může udusit, a asi máš pravdu. Ale já říkám, že během industriálního porodu v nemocnici může dítě zažít takové trauma, že ho to bude ovlivňovat celý život." Vyjádření mé známé ukazuje celou bídu aktivismu: Jak dojde na tvrdá data, aktivistka zapře i nos mezi očima. Rychlý ústup z jejich pozic však bohužel neznamená, že nebude nadále domácí porody propagovat – když u toho nebude nikdo seznámený s naší studií ... Aktivismus ve prospěch domácích porodů lze prostě chápat jako jeden z projevů hysterie, podobný třeba odmítání očkování u dětí nebo přesvědčení o existenci patogenních zón. Proto ostatně svou známou nejmenuji — chápu její vyjádření ne jako racionální postoj, ale jako iracionální projev nemoci, neurózy.

HAJME PRÁVA DÍTĚTE!

Porod doma z určitého úhlu pohledu může být považován za porušení práv dítěte. Podle článku 5 Úmluvy o lidských právech a biomedicíně lze jakýkoli zákrok v oblasti péče o zdraví, tedy i

předem plánovaný porod doma, provést jen za podmínky, že k němu dotčená osoba dala svůj svobodný a informovaný souhlas. Získat předem informovaný souhlas dítěte o tom, že chce být rozeno doma, je samozřejmě nemožné. O jeho bytí a případné demenci z poškození mozku nedostatkem kyslíku podle sebe rozhoduje matka. Ptám se proto na ministerstvu, jestli není načase plánované domácí porody zakázat. Prý – vzhledem k tomu, že na ně nepamatuje legislativa, to momentálně možné není. Ale! Myslím, že jako prvnímu médiu Reflexu ministerstvo zdravotnictví sdělilo skutečnosti, že v budoucnu už nezodpovědným matkám v případě nějaké újmy dítěte domácí porod jen tak neprojde: "Ministerstvo zdravotnictví zjišťovalo i možnosti trestněprávní odpovědnosti nejen zdravotníků, ale i matek, které plánují porod doma. Rodiče lze podle tohoto zjištění postihnout pouze za následek, který vznikne v příčinné souvislosti s trestněprávně relevantním jednáním matky, které je bezprostředně spojeno s vědomou realizací porodu v domácích podmínkách, tedy mimo odborné zdravotnické pracoviště. Matka je pak podle účinného trestního zákona trestně odpovědná za způsobený následek, který zavinila. Pro právní kvalifikaci je pak důležitá forma zavinění – nedbalost či úmysl. Odpovědnost dalších osob, případně zúčastněných u porodu, se posuzuje podle jejich jednání v příčinné souvislosti s následkem, které je trestněprávně relevantní a je kryto jejich zaviněním. V úvahu přichází naplnění skutkových podstat trestných činů neposkytnutí pomoci, ublížení na zdraví, popřípadě vražda novorozeného dítěte a vražda." Takže domorodičky, jež se rozhodnou родit doma, by si při rozmyšlení svého kroku měly uvědomit, že v případě jakékoliv nepředvídané události ohrožující zdraví jejich dítěte mohou skončit za mřížemi.

TEXT JIŘÍ X. DOLEŽAL

1.3 Příloha č. 3

Seznam všech 76 analyzovaných článků:

1. BLAHOVCOVÁ, Václava. CHTĚLA BYCH RODIT S DULOU. *Vlasta*. 2.2.2011, roč. 65, č. 6, s. 14.
2. BOHÁČKOVÁ, Kamila. Jak u nás přicházíme na svět? Pár hodin se čtyřmi porodními bábami. *Literární noviny*. 10.11.2011, roč. 22, č. 45, s. 1.
3. BROŽOVÁ, Kristýna. Porody doma? Lékaři jsou proti, asistentky pro. *Českolipský deník*. 23.2.2012, roč. 15, č. 46, s. 3.
4. ČABANOVÁ, Adéla. Mimo zdi nemocnic: Porody doma – místo represí jsou nutná pravidla. *Lidové noviny*. 22.9.2011, roč. 24, č. 223, s. 12.
5. ČÁPOVÁ, Hana. Zahozená šance: První soud kvůli domácím porodům proběhl zcela v režii jejich odpůrců. *Respekt*. 3.10.2011, roč. 22, č. 40, s. 41. DOI: 0862-6545.
6. ČÁPOVÁ, Hana. Když soudí lékaři. *Respekt*. 5.12.2011, roč. 22, č. 49, s. 16.
7. ČÁPOVÁ, Hana. Mysleli si, že bude klid. *Respekt*. 27.2.2012, roč. 23, č. 9, s. 24.
8. ČTK. Porodní asistentky: Naše péče se pojišťovnám vyplatí. *Zdravotnické noviny*. 25.10.2010, roč. 59, č. 43, s. 4.
9. ČTK. Porod u soudu: Soud pro Prahu 3 začal řešit případ prezidentky Unie porodních asistentek Pochybila při porodu? *Metro*. 13.1.2011, č. 9, s. 7.
10. ČTK. Podmínka porodní asistentce za ublížení dítěti při porodu. *Právo*. 22.9.2011, roč. 19, č. 223, s.7.
11. ČTK. Pochod za odsouzenou asistentku. *Lidové noviny*. 18.10.2011, roč. 24, č. 244, s. 3.
12. ČTK. Česká ženská lobby za domácí porody. *Zdravotnické noviny*. 24.10.2011, roč. 60, č. 21, s. 4.
13. DOLEŽAL, Jan. Tragický porod doma. Dítě zemřelo!. *Blesk*. 29.2.2012, roč. 21, č. 51, s. 8.
14. DOLEŽAL, Jiří X. DOKUD NĚKDO NEUMŘE ...: IVANA KÖNIGSMARKOVÁ: Netvrdím, že porod doma je pro každou ženu. *Reflex*. 27.8.2009, roč. 20, č. 35, s. 46.
15. DOLEŽAL, Jiří X. NEROŮTE DOMA!: Podtitulek: Americká vědecká studie: Domácí porody jsou pro novorozence rizikové. *Reflex*. 15.7.2010, roč. 21, č. 28, s. 34.
16. DOLEŽAL, Jiří X. KOLIK DĚTÍ SE JEŠTĚ UDUSÍ?. *Reflex*. 9.2.2012, roč. 23, č. 6, s. 44.
17. Dom. Chybně vedla porod, zaplatí 2,7 milionu. *Lidové noviny*. 30.11.2011, roč. 24, č. 279, s. 4.
18. DRCHAL, Václav. Porody mimo porodnici - Hlava XXII. *Lidové noviny*. 24.11.2010, roč. 22, č. 272, s. 4.

19. DRCHAL, Václav. Hrdelní pře Ivany Königsmarkové: Rozsudek nad porodní asistentkou je exemplární. Otázkou je, jestli by před soudem stál a musel tolik platit i chybující lékař. *Lidové noviny*. 26.6.2011, roč. 24, č. 226, s. 17.
20. DRCHAL, Václav. Bez šancí na úspěch: Trestní oznámení podalo na Ivanou Königsmarkovou ministerstvo zdravotnictví, posudky psali oponenti. *Lidové noviny*. 5.12.2011, roč. 24, č. 283, s. 19.
21. FORMÁNKOVÁ, Petra. HON NA PORODNÍ BÁBY. *Týden*. 3.10.2011, roč. 18, č. 40, s. 4.
22. Glosář. *Instinkt*. 26.1.2012, roč. 11, č. 4, s.10.
23. HAMPLOVÁ, Ludmila. Prima porod s rizikem smrti. *Lidové noviny*. 10.10.2009, roč. 22, č. 237, s. 1.
24. HELIKAROVÁ, Petra. Dopisy a e-maily. *Hospodářské noviny*. 12.6.2012, roč. 56, č. 114, s. 8.
25. CHAROUSKOVÁ, Šárka. Proč nedovolit domácí porody?. *Boleslavský deník*. 3.3.2012, roč. 20, č. 54, s. 3.
26. iDNES.cz. Skončím na ulici, bojí se známá porodní asistentka. *Mladá fronta Dnes*. 3.10.2011, roč. 22, č. 231, s. 4.
27. iDNES.cz. Soud potvrdil trest za smrt dítěte při domácím porodu. *Mladá fronta Dnes*. 30.11.2011, roč. 22, č. 279, s. 3.
28. Iso. Nejvyšší soud potvrdil podmínku pro porodní asistentku. *Zdravotnické noviny*. 24.9.2012, roč. 61, č. 19, s. 5.
29. JANDOVÁ, Lucie. Rodit, či nerodit doma? *Magazín Práva*. 26.2.2011, roč. 19, č. 8, s. 18.
30. KAMBERSKÝ, Petr. Bludy o holandské sanitce. *Lidové noviny*. 1.10.2011, roč. 24, č. 230, s. 28.
31. KARÁSKOVÁ, Ivana. Tragický porod doma poprvé u soudu. *Sedmička*. 13.1.2011, roč. 3, č. 2, s. 5.
32. KAŠPAROVÁ, Lenka. Domácí porody jdou do módy, v Hradci jsou asistentky nedostatkovým zbožím. Zájem o porody doma v Česku roste. Pro gynekology jsou nesmyslným hazardem se životy matek i novorozeňat. Ženy, které si tuto cestu zvolí, si je však pochvalují. *Hradecký deník*. 7.8.2009, roč. 18, č. 183, s. 3.
33. KAVKOVÁ, Jana Smiggels. Žádáme spravedlivý proces! *Sestra*. 12.1.2012, roč. 22, č. 1, s.4.
34. KAVKOVÁ, Jana Smiggels. Otevřený dopis generálnímu řediteli. *Sestra*. 10.2.2012, roč. 22, č. 2, s.4.
35. Kha. Soud udělil podmíněný trest porodní asistentce. *Zdravotnické noviny*. 26.9.2011, roč. 60, č. 19, s. 4.

36. KLUSÁKOVÁ, Petra. Ministr chce větší pravomoci pro porodní asistentky. *Zdravotnické noviny*. 26.03.2012, roč. 61, č. 6, s. 20.
37. Km. Nepovedený porod zaplatí. *Haló noviny*. 22.9.2011, roč. 21, č. 223, s. 4.
38. KOMÁREK, Stanislav. Porodní bolesti medicínské. *Lidové noviny*. 5.11.2011, roč. 24, č. 259, s. 24.
39. KOUBOVÁ, Michaela. Lékaři: Porody doma jsou jen ideou fanatiků. *Pražský deník*. 12.03.2012, roč. 7, č. 61, s. 14.
40. KOUKAL, Josef. Radila rodit doma, teď stojí před soudem. *Právo*. 13.1.2011, roč. 19, č. 10, s. 5.
41. KREJČÍ, Miloslav, MUDr. Naplnilo se varování lékařů. *Lidové noviny*. 3.10.2011, roč. 24, č. 231, s. 11.
42. KUNDRA, Ondřej. Soudci s jinýma očima. *Respekt*. 13.2.2012, roč. 23, č. 7, s. 19.
43. Kyc. Za smrt dítěte podmínka. *Blesk*. 29.2.2012, roč. 21, č. 51, s. 8.
44. KYCLTOVÁ, Kateřina. Rodily doma: Jedna málem vykrvácela, druhá přišla o dítě: Asistentka Ivana Königsmarková dostala trest? Nebezpečné domácí porody pokračují. *Blesk*. 24.9.2011, roč. 20, č. 225, s. 7.
45. Maďarsko odsouzeno ve Štrasburku. *Haló noviny*. 22.12.2010, roč. 20, č. 296, s. 10.
46. MANDAUSOVÁ, Klára. Je porod doma hazard?. *Mladá fronta Dnes*. 6.8.2009, roč. 20, č. 182, s. 9.
47. Msvo. Porodní asistentky: Nikdo s námi nekomunikuje. *Zdravotnické noviny*. 14.3.2011, roč. 60, č. 5, s. 3.
48. MYSLIVEČKOVÁ, Olga. Hazard matek. *Reflex*. 10.9.2009, roč. 20, č. 37, s. 70.
49. "Není má chyba, že se dítě nenadechlo". *Sedmíčka*. 13.1.2011, roč. 3, č. 2, s. 5.
50. PETRÁŠOVÁ, Lenka. Porod doma skončil tragicky. Stát chce více chránit děti: Stát chce více chránit děti, porody doma budou spoutány novými pravidly. Ta je značně ztíží. *Mladá fronta Dnes*. 23.9.2011, roč. 22, č. 224, s. 1. DOI: 1210-1168.
51. PETRÁŠOVÁ, Lenka. Soud: Ženy, máte právo rodit doma. *Mladá fronta Dnes*. 27.1.2012, roč. 23, č. 23, s. 1.
52. Pje. Chlapeček, kterého matka porodila doma, je v kritickém stavu. *iDNES* [online]. 24.07.2009 [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chlapecek-ktereho-matka-porodila-doma-je-v-kritickem-stavu-pnn-/domaci.aspx?c=A090724_103354_domaci_pje
53. Pje. Právnik: Matka může rodit, kde chce, když dítěti zajistí péči. *iDNES* [online]. 24.07.2009 [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/pravnik-matka-muze-rodit-kde-chce-kdyz-diteti-zajisti-peci-p3h-/domaci.aspx?c=A090724_153224_domaci_pje
54. Podpořili asistentku. Podpisy. Výzva za bezpečný porod. *Metro*. 18.10.2011, č. 193, s. 3.
55. POKORNÁ, Kateřina; POUCHEOVÁ, Olga. Mámy „rebelky“. *Blesk pro ženy*. 14.3.2011, roč. 8, č. 11, s. 22.

56. Porodní bába před soudem. *Haló noviny*. 12.1.2011, roč. 21, č. 9, s. 14.
57. RIZIKO, NEBO DOBRÁ CESTA? *Mladá fronta Dnes*. 6.8.2009, roč. 20, č. 182, s. 9.
58. Rodit ambulantně či doma – těhotné se jistí, kdyby lékaři opravdu odešli. *Mladá fronta Dnes*. 14.2.2011, roč. 22, č. 37, s. 4.
59. Rvs. Smrt dítěte? To se někdy stává! *Blesk*. 30.11.2011, roč. 20, č. 279, s.4.
60. ŘÍHOVÁ, Barbora; STRATILÍK, Ondřej. Soud: Porodní asistentka chybovala: Dvacet měsíců novorozenec přežíval jen díky přístrojům. Letos na konci března zemřel. Za nevydařený domácí porod včera soud asistence udělil dvouletou podmínku a zaplatit má miliony. *Lidové noviny*. 22.9.2011, roč. 24, č. 223, s. 4.
61. SINGEROVÁ, Silvia. PRÁVO ZŮSTAT DOMA. *Respekt*. 31.1.2011, roč. 22, č. 5, s. 7.
62. SODOMKOVÁ, Magdalena. VĚZENÍ ZA POROD?: PŘÍBĚH PORODNÍ ASISTENTKY, KTERÁ NESMÍ K APOLINÁŘI ANI DO PODOLÍ. *Reflex*. 13.3.2011, roč. 22, č. 2, s. 66.
63. STRNADOVÁ, Tereza. Soud poprvé trestá za porod doma: Asistovala narození dítěte, jemuž průběh porodu poškodil mozek. U soudu dostala podmínku. *Mladá fronta Dnes*. 22.9.2011, roč. 22, č. 223, s. 4.
64. SYSLOVÁ, Jana. „Chceme si vybrat, kdo nás bude rodit“. *Mladá fronta Dnes*. 13.5.2010, roč. 20, č. 110, s. 4.
65. SYSLOVÁ, Jana. Porodní asistentky musí mít drahé přístroje. Je to náš konec, bojí se. *Mladá fronta Dnes*. 21.9.2010, roč. 20, č. 220, s. 2.
66. SYSLOVÁ, Jana. Soud otevřel případ složitého porodu, při kterém se téměř udusilo dítě. *iDNES*. [online]. 12.1.2011. [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/soud-otevrel-pripad-sloziteho-porodu-pri-kterem-se-temer-udusilo-dite-1zu-/krimi.aspx?c=A110112_192733_krimi_jba
67. SYSLOVÁ, Jana. První domácí porod skončil před soudem: Dítě má poškozený mozek, porodní asistentce hrozí až čtyři roky vězení. *Mladá fronta Dnes*. 13.1.2011, roč. 22, č. 10, s.1.
68. SYSLOVÁ, Jana. Pusťte nás do porodnic a porody doma skončí, říkají asistentky. *Mladá fronta Dnes*. 13.1.2011, roč. 22, č. 10, s. 3.
69. TOMANOVÁ, Vladislava. IVANA: Rozsudek cítím jako velkou NESPRAVEDLNOST. *Šíp Plus*. 19.1.2012, č. 4, s. 6.
70. TŘEŠŇÁK, Petr. Právo zůstat doma: Podtitulek: Co nám říká právě probíhající soudní spor o domácí porody. *Respekt*. 17.1.2011, roč. 22, č. 3, s. 16.
71. TŘEŠŇÁK, Petr. Rychlý konec divných lidí. *Respekt*. 9.1.2012, roč. 23, č. 2, s. 13.
72. VÁLKOVÁ, Hana. Soud ženy od porodů doma neodradí, věří porodní asistentky. *iDNES*. [online]. 12.1.2011. [cit. 2014-12-11]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/soud-zeny-od-porodu-doma-neodradi-veri-porodni-asistentky-pnm-/domaci.aspx?c=A110112_142929_domaci_hv.

73. VESELÝ, Richard. Za zpackaný domácí porod podmínka! *Blesk*. 22.9.2011, roč. 20, č. 223, s. 6.
74. Vet. Miminko bez dechu polila vodou! Porodní bába před soudem. *Aha!* 13.1.2011, roč. 6, č. 10, s. 4.
75. VLČKOVÁ, Eva. Spor o porody v "obýváku". *Lidové noviny*. 1.2.2012, roč. 25, č. 27, s. 17.
76. Wer. Chcete rodit doma? Požádejte ve špitále o asistentku. *Aha!* 27.1.2012, roč. 7, č. 23, s.6.